

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	654 - 01 - 50
Дата	07 / 04 2016г.

ДО
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

37
11

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената
стойност**

(обн. ДВ, бр. 63 от 2006 г., изм. ДВ, бр. 86, 105 и 108 от 2006 г., изм. ДВ, бр. 37, 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., ... изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., бр. 94 от 4.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 1. В чл. 66 се създава ал. 3:

„(3) Данъчната ставка за храни за кърмачета, преходни храни, пелени за еднократна употреба за бебета, помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания, детски седалки за автомобил, доставка на услуги за домашни грижи, като домашна помощ и гледане на деца, възрастни хора, болни или лица с трайни увреждания, е в размер 5 на сто.“

§ 2. В чл. 70 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) При издаден данъчен документ по чл. 114 и чл. 115, лицето не може да приспада данъчен кредит по чл. 68, ал. 1, т. 1, ако не е заплатило част от стойността на получените по издадения документ

стоки или услуги, равна или по-голяма от стойността на данъчния кредит.“

2. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 3. В чл. 71, ал. 1, т. 1 в края на текста, след думата „получател“ се добавя „и е заплатило част от стойността на стоките или услугите по притежавания данъчен документ по чл. 114 и чл. 115, която е равна или по-голяма от посочения в отделен ред размер на данъка, който се приспада.“

§ 4. В чл. 92 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 10:

„(10) Данъкът не се приспада, възстановява и/или прихваща, ако лицето, което приспада, възстановява и/или прихваща резултат за определен данъчен период, не е платило част от стойността по данъчните документи по чл. 114 и чл. 115, по които се съставя резултатът, като платената част е най-малко равна или по-голяма от посочения в отделен ред данък.“

2. Досегашните ал. 10 и 11 стават съответно ал. 11 и 12.

§ 5. Създава се чл. 92а:

“Условия за възстановяване на данъчния резултат за периода

Чл. 92а. Данъкът не се възстановява и/или приспада, ако лицето, което иска възстановяване и/или приспада данъчен резултат за определен данъчен период, не е заплатило част от стойността на получените стоки и/или услуги по данъчните документи по чл. 114 и чл. 115, по които се съставя резултатът, като платената част е най-малко равна или по-голяма от посочения в отделен ред стойност на данъка върху добавената стойност.“

§ 6. В Допълнителни разпоредби, § 1 се създават т. 82 - 84:

„т. 82. „Храни за кърмачета“ са храни, предназначени за специфична хранителна употреба от кърмачета в периода на първите им месеци, които сами са достатъчни да задоволят хранителните нужди на тези кърмачета до момента на въвеждане на подходяща допълнителна храна.“

„т. 83. „Преходни храни“ са храни, предназначени за специфична хранителна употреба от кърмачета при въвеждането на подходяща допълнителна храна и които представляват основната течна храна от прогресивно увеличаващото се разнообразие на храните при тези кърмачета, като адаптирани млека, каши и пюрета за деца.

„ т. 84. „Пелени за еднократна употреба за бебета“ означава продукти, предназначени за поставяне върху тялото, чието предназначение е хигиенично абсорбиране на продукти на отделителната и храносмилателната система на човека.“

Заключителна разпоредба

§ 7. Този закон влиза в сила от 1 юли 2016 г.

Вносител:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък
върху добавената стойност

Законопроектът предвижда намаляване на стандартната данъчна ставка за данък върху добавената стойност (ДДС) за храни за кърмачета, преходни храни, пелени за еднократна употреба за бебета, помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания, детски седалки за автомобил, доставка на услуги за домашни грижи, като домашна помощ и гледане на деца, възрастни хора, болни или лица с трайни увреждания. Със заключителните разпоредби се предвижда промените да влязат в сила от 01.07.2016, което е гаранция за добро изпълнение на планираните приходи в бюджета за настоящата година и дава достатъчно време за изпълнение на планираната промяна и нейната реализация.

Намалението на данъчната ставка за храни, предназначени за бебета и деца, за пелени за еднократна употреба за бебета, за доставката на детски седалки за автомобил, както и услугите за домашни грижи за гледане на деца цели облекчаване на родителите, отглеждащи деца. Според официалните данни на Националния статистически институт през 2014 г. в Република България са родени 68 083 деца, а само за първите два месеца на 2016 г. Родените деца са с над 1500 по-малко, спрямо същия период на миналата година. Раждаемостта е значително по-ниска дори спрямо 1945 г. и тя е най-ниска в областите с по-слабо развита икономика и нисък стандарт на живот. Неолибералният преход разруши и унищожи поминъка на хората в тези райони, а и в цялата страна, което налага спешни и системни мерки за преодоляване на социално-икономическите причини за демографската катастрофа. Намаляването на разходите за

отглеждане на дете чрез намаляване на данъчната ставка по ДДС, макар и минимално, ще подпомогне социално-слабите и финансово нестабилни български семейства при отглеждане на дете и се очаква да има положителен социален ефект. Средствата събрани от облагане с ДДС на посочените доставки и услуги са пренебрежимо малки спрямо общите бюджетни приходи, при което се очаква тази законова промяна да не влияе съществено върху изпълнението на бюджета.

Намаляването на данъчната тежест за доставката на услуги за домашни грижи, като домашна помощ и гледане на деца, възрастни хора, болни и лица с трайни увреждания има за основна цел да направи достъпна услугата, като в същото време интегрира хората в неравностойно положение към социалния и икономически живот на страната. Предложението за изменение на закона има благоприятни последици, като се очаква да повиши заетостта, особено в малките населени места с преобладаващо възрастно население. Законодателната промяна ще доведе до намаляване на процента на безработица при хората в предпензионна възраст като ще даде възможност за осигуряване на допълнителна работа и заплащане и ще доведе до намаляването на тежестта върху социалната и осигурителна система на страната. Висок е процентът на българите, работещи в чужбина, които са наети в сферата на доставка на услуги за домашни грижи, където тези услуги се заплащат сравнително добре при ниски данъчни ставки. С въвеждането на законодателната промяна ще се стимулира завръщането на българските граждани в страната и започване на работа, сходна с дейността, която са извършвали в чужбина.

Законопроектът е съобразен с европейското законодателство. Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност, заедно с

последващите изменения, дава възможност на държавите членки да установят режим, при който да се прилагат една или две намалени данъчни ставки. Намалените ставки се прилагат само за доставките на стоки или услуги от категориите, предвидени в приложение III към директивата. Посочените в законопроекта доставки и услуги са включени в цитираното Приложение III.

Редица държави членки са се възползвали от възможността за въвеждане на намалени данъчни ставки. Данъчните ставки за предоставяне на услуги за домашни грижи във Франция, Малта и Чехия са съответно 5,5 %, 5 % и 10 %. Доставката на детски седалки за автомобил се облага с 5 % ДДС във Великобритания и 7 % в Полша. Франция и Чехия, например, са страните, облагачи с по-ниска ставка детските хранителни продукти.

Законопроектът предвижда и законодателни изменения насочени към оздравяване на пазарните механизми и защита на малките и средни предприятия и българските производители, които са в неравностойно икономическо положение спрямо големите стопански субекти и контрагентите в чужбина. В момента масова търговска практика е големите стопански "играчи" да прехвърлят икономическите тежести върху малките и средни предприятия и българските производители (подобно на търговските вериги) като изискват от тях доставки с отложено плащане, без да плащат поне частично за получените стоки или услуги. При тази порочна пазарна практика големите стопански субекти получават икономическо преимущество тъй като приспадат или възстановяват ДДС, което реално не са заплатили. Освен, че реално получават стоки и услуги без да са ги заплатили (защото са на отложено плащане) големите стопански субекти и износители си възстановяват и ДДС, което е заплатено не от тях, а от техните доставчици. Същевременно спрямо тях фиска се

явява платец на недължимо платено, тъй като те нямат реално икономическо основание да претендират възстановяване или приспадане на ДДС. За малките и средни предприятия тази практика е утежняваща и те са поставени в неизгодно, неравностойно положение, тъй като независимо, че не са получили плащане за своите доставки, те дължат и плащат на бюджета ДДС. За преодоляване на тази порочна търговска практика се предлага лицата, които възстановяват или приспадат ДДС да нямат това право, до момента, в който не са платили на своите доставчици поне частично сума равна на ДДС или по-голяма. Това изменение се очаква да има както оздравителен ефект за пазарните отношения, така и да е в полза на държавния бюджет, тъй като ще осигури постъпленията по ДДС.

Законодателните изменения въвеждащи условия за възстановяване или приспадане на ДДС ще имат положителен ефект за събираемостта на данък, тъй като се очаква да бъдат и сериозна пречка за осъществяване на т- н- "данъчни измами".

Вносител: